Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҤА ОЛОХ

ССКП Чурапчытааҕы райкомун уонна народнай депутаттар оройуоннааҕы Советтарын органа

Хаһыат 1931 сыл алтынньы ыйтан тахсар

№17 (5217) | 1979 сыл. Олунньу 8 күнэ, чэппиэр | Сыаната 2 харчы.

Кулун тутар 4 күнэ — ССРС Верховнай Советыгар быыбар күнэ

Коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин куоластаан, советскай дьон биһиги Ийэ дойдубут экономическай уонна обороннай модун кыаҕын салгыы бөҕөргөтөр иһин куоластыахтара.

(ССКП КК Ыҥырыытыттан).

БИИР САНААНАН ӨЙӨӨҺҮН

ССРС Верховнай Советын Национальностарын Советын быыбарыгар 16 №-дээх Красноярскайдааҕы быыбардыыр уокуругун бары быыбардааччыларыгар үлэһиттэр представителлэрин уокуруктааҕы сүбэ мунньаҕын ЫҤЫРЫЫТА

Табаарыс быыбардааччылар! 1979 сыл кулун тутар 4 күнэ — биһиги государствобыт народнай былааһын үрдүкү органыгар — ССРС Верховнай Советыгар быыбар күнэ.

ССРС Верховнай Советын ааспыт быыбарыттан ыла кэмнэ советскай норуот бүттүүнүн олоҕор улахан событиелар буоллулар: тохсус пятилетка ситиһиилээхтик толоруллубута, ССКП XXV съеһа буолбута, кини биһиги сүһүөх кэмнэ советскай общество сайдар генеральнай линиятын оҥорбута.

[illegible] биһиги норуоппут, прогрессивнай киһи-аймах бүттүүнэ Улуу Октябрь 60 сыла туолуутун үөрүүлээхтик бэлиэтээтилэр.

ССРС Конституцията дойду историческай ситиһиилэрин сокуоҥҥа—ааҥ дойдуга бастакы норуот бүттүүнүн социалистическай государствотын Төрүт Сокуонугар бигэргэттэ. «Саҥа Конституция,—диэн эппитэ ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ Л. И. Брежнев,—бу Советскай государство туох баар 60 сыллаах сайдыытын түмүктээн бэстүүтэ диэн этиэххэ сөп. Кини Октябрь өрөгөйдөөхтүк биллэрбит идеялара, Ленин кэриэстэрэ олоххо кыайыылаахтык киирэллэрин дьэҥкэ туоһута».

ССРС Верховнай Советыгар быыбарга бэлэмнэнии дойду общественнай олоҕор улахан өрө көтөҕүллүүнү үөскэттэ. ССКП XXV съеһа, Киин Комитет Пленумнара туруорбут соруктарын толоруута советскай дьон политическай уонна үлэҕэ активностарын салгыы көтөҕүүгэ модун төһүү буолла.

Саха сирин үлэһиттэрэ биһиги Ийэ дойдубут элбэх национальностаах бырааттыы норуоттарын кытта биирдэ политическай уонна үлэҕэ өрө көтөҕүллүү быыбардар-маайгылаах быыбар кампаниятын атаараллар.

Биһиги үлэбит бары түһээйилэригэр саҥа кыайыылары ситиһиэххэ,—пятилетка төрдүс сылыгар куорат уонна тыа сирин хас биирдии үлэһитэ итиннэ сыаныр. ССКП КК сэтинньитээҕи (1978 с.) Пленумун уураахтарын үлэ бойобуой программатын быһыытынан ылынан, республикаҕа үлэ коллективтара тохсунньу бастакы күннэриттэн ыла үлэрбайдык үлэлииргэ, государственнай былааннары уонна социалистическай эбэһээтэлистибэлэри хайаан да толороору хаачыайарга дьулуһаллар. Республикаҕа «Хаалыылаҕа суох үлэлиэххэ!» девиһинэн хамсааһын киэҥник тарҕанар.

Табаарыс быыбардааччылар! Депутаттарга туруорууллар кандидаттар коммунистар уонна партията суохтар тулхадыйбат блоктарын представителлэрэ буолаллар. Үлэһиттэр норуот былааһын үрдүкү органыгар бэйэлэрин кандидаттарынан рабочай кылаас, колхозтаах бааһынай аймах уонна интеллигенция коммунизм дьыалатыгар бэриниилээх, саамай чулуу уонна достойнай, авторитеттаах представителлэрин ааттыыллар. Партия муударай ис уонна тас политикатын итиитик биһирииллэрин, масса ленинскэй Киин Комитетыгар, табаарыс Л. И. Брежнев баһылыктаах кини Политбюротугар итэҕэлин этэн, республика үлэһиттэрэ ССРС Верховнай Советын депутаттарыгар бастакы кандидаттарынан ССКП уонна Советскай государство салайааччыларын биир сананан ааттаатылар.

Биһиги, ССРС Верховнай Советын Национальностарын Советын быыбарыгар 16 №-дээх Красноярскайдааҕы быыбардыыр уокурукка киирсэр Саха АССР үлэһиттэрин уонна общественнай тэрилтэлэрин коллективтарын представителлэрэ, биһиги уокуруктутугар ССРС Верховнай Советын депутатыгар кандидатынан ССРС Госпланын Председателин Бастакы солбуйааччы таб. Рыжков Николай Ивановиһы Якутскайдааҕы ГРЭС, Материальнай-техническэй хааччыйыы Якутскай оройуоннааҕы управлениетын, Нам оройуонун «Комсомольскай» совхоз коллективтарын быыбар иннинээҕи мунньахтара уонна Красноярскай кыраай, Тувинскай АССР үлэһит коллективтара биир сананан туруорбуттарын биһирибит уонна итиитик өйүүбүт.

Николай Иванович Рыжков бэйэтин үлэтин 1950 сыллаахха Свердловскай куоракка УЗТМ-ҥа (С. Орджоникидзе аатынан «Уралмаш») саҕалаабыта.

Кини 25 сыл устата УЗТМ металлоконструкциятын сыехын сменатааҕы мастарыттан «Уралмаш» производственнай холбоһук...

(Бүтүүтүн 2-с стр. көр).

ССРС Верховнай Советыгар депутатка кандидат

Екатерина Иннокентьевна НОВГОРОДОВА

УОКУРУКТААҔЫ БЫЫБАР КОМИССИЯТЫН УУРААҔА

«ССРС Верховнай Советын быыбарын туһунан» ССРС Сокуонун 42, 43, 44 ыстатыйаларыгар олоҕуран уокуруктааҕы быыбар комиссията уурар: Союз Советын быыбарыгар 404 №-дээх Саха сиринээҕи Хотугу быыбардыыр уокурукка ССРС Верховнай Советын депутатыгар кандидатынан регистрацияларга Новгородова Екатерина Иннокентьевнаны,—1929 сыллаахха төрөөбүтү, партията суоҕу, Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Хаптаҕай нэһилиэгэр олохтооҕу, оҕуруот бригадатын бригадирын,—Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Ленин аатынан совхоз рабочайдарын уонна сулууспалаахтарын, «Якутзолото» производственнай холбоһук Депутатскайдааҕы хайа байытар комбинатын, гражданскай авиация Саха сиринээҕи управлениетын Халыма-Индигир авиапредприятие рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэһиттэрин, сулууспалаахтарын, Н. Г. Чернышевскай аатынан Бүлүүтээҕи педагогическай училище преподавателлэрин, үөрэнээччилэрин уопсай мунньахтарынан туруоруллубуту.

«ССРС Верховнай Советын быыбарын туһунан» ССРС Сокуонун 42, 43, 44 ыстатыйаларыгар олоҕуран, депутатка кандидат Новгородова Екатерина Иннокентьевнаны Союз Советын быыбарыгар 404 №-дээх Саха сиринээҕи Хотугу быыбардыыр уокурукка куоластааһыҥҥа быыбар бюллетенигэр киллэрэргэ.

Быыбар комиссиятын председателэ **М. АФАНАСЬЕВ.**

Быыбар комиссиятын председателин солбуйааччы **М. КОЛЕСОВА.**

Быыбар комиссиятын чилиэннэрэ: **В. АНДРЕЕВ, В. БАИШЕВ, Н. ВИНОКУРОВ, Г. КОЛЕСОВА, С. НЕФЕДОВ, М. ПЕТРОВА, М. СЕМЕНОВА, Е. СЛЕПЦОВ, Л. СИНСАРЬ, В. ТРАБА, Н. ФРОЛОВ, Н. ЯРЫГИНА.**

Комиссия секретара **С. СОЛОВЬЕВА—ОПУПСКАЯ.**

1979 сыл. Тохсунньу 29 күнэ.

Таб. Новгородова Екатерина Иннокентьевна Саха АССР Чурапчы оройуонун Кытаанах нэһилиэгэр 1929 сыллаахха төрөөбүтэ. Омуга саха. Партията суох. Үөрэҕэ орто. 1955 сыллаахха колхозтар салайар кадрдарын бэлэмниир тыа хаһаайыстыбатын оскуолатын бүтэрбитэ уонна младшай агроном идэтин ылбыта.

Таб. Новгородова Е. И. бэйэтин үлэтин 1946 сыллаахха Кытаанах нэһилиэгин Советын исполкомун секретарыттан саҕалаабыта, онтон үлэһиттэр депутаттарын Чурапчы оройуоннааҕы Советын исполкомун инструкторынан үлэлээбитэ.

1955 сылтан 1957 сылга диэри таб. Новгородова Е. И. колхозка комплекснай бригадатын салайбыта. 1957—1960 сс. Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Ленин аатынан колхоска агрономунан үлэлээбитэ уонна 1962 сылтан күн бүгүнүгэр диэри бригада бригадирдыыр.

Таб. Новгородова Е. И. салайар бригадата республикаҕа биир бастыҥынан ааҕыллар, туруктаах үрдүк үүнүүнү ылар. Оҕуруот аһа уонна хортуоппуй ыһыылар сирин сыл аайы кэҥэтэр. Өссө 1975 сыллаахха оҕуруот аһа ыһыылара сирэ 20 гектар эбит буоллаҕына, 1978 сыллаахха 26 гектар буолбута, эмиэ ити кэмҥэ хортуоппуйу олордуу 80 гектартан 100 гектарга тиийбитэ. Ааспыт сыл уустук почвеннай-климатическай усулуобуйаларга буолбутун үрдүнэн, кини салайар коллектива хас биирдии гектартан 455,6 центнер оҕуруот аһын уонна 89 центнер хортуоппуйу үүннэрбитэ. Оҕуруот аһын ылыыта онус пятилетка үс сыллаах былаанын бригада 130, хортуоппуйга—100 бырыһыан толордо.

Таб. Новгородова Е. И.—активнай общественница, ССРС ахсыс уонна тохсус ыҥырыылардаах Верховнай Советын депутата, профсоюзтар уобаластааҕы советтарын чилиэнэ. Бэйэтин быыбардааччыларын мэлдьи көрсүһэр, кинилэр сорудахтарын толорор. Кини эдэрдэр наставниктара, элбэх бастыҥ оҕуруот аһын үүннэрээччилэри иитэ.

Оҕуруот аһын уонна хортуоппуйу үүннэриигэ үрдүк производственнай көрдөрүүлэрин иһин таб. Новгородова Е. И. Ленин, Үлэ Кыһыл Знамята орденнарынан, «Килбиэннээх үлэтин иһин. В. И. Ленин төрөөбүтэ 100 сыла туолуутун бэлиэтээн» медалынан наҕараадаламмыта, онтон 1973 сыллаахха Социалистическай Үлэ Геройун үрдүк аатын иҥэриллибитэ. Кини РСФСР үтүөлээх агронома.

Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Ленин аатынан совхоз рабочайдарын уонна сулууспалаахтарын, «Якутзолото» производственнай холбоһук Депутатскайдааҕы хайа байытар комбинатын, гражданскай авиация Саха сиринээҕи управлениетын Халыма-Индигир авиапредприятиетын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэһиттэрин, сулууспалаахтарын, Н. Г. Чернышевскай аатынан Бүлүүтээҕи педагогическай училище преподавателлэрин, үөрэнээччилэрин уопсай мунньахтарынан таб. Новгородова Екатерина Иннокентьевна 404 №-дээх Саха сиринээҕи Хотугу быыбардыыр уокурукка ССРС Верховнай Советын Союһун Советын депутатыгар кандидатынан биир сананан туруоруллубутун Уокуруктааҕы быыбар комиссията регистрациялаата.

ЕКАТЕРИНА ИННОКЕНТЬЕВНА НОВГОРОДОВА — КОММУНИСТАР УОННА ПАРТИЯТА СУОХТАР ТУЛХАДЫЙБАТ БЛОКТАРЫН ДОСТОЙНАЙ КАНДИДАТА.

ДОЙДУ АГРАРНАЙ КЫАҔА

Советскай дьоннор ССКП Киин Комитета бары быыбардааччыларга, биһиги дойдубут гражданнарыгар Ыҥырыытын Ийэ дойду баайын-дуолун түһүгэр, норуот олоҕун үбүгэр [illegible] партия [illegible] саҥа кэстүүтүн [illegible] ылыныылар. Тыа сирин үлэһиттэрэ үрдүк киһи түгүнүн бэйэлэрин [illegible] лэргэ уонна фермалэргэ үлэлэрин өрө күүрүүлээхтик сыаналыыр түмүктэри көрүстүлэр.

Ааспыт сылга дойду тыатын хаһаайыстыбата 29 мил. ат күүһэ уопсай кыамталаах 371 тыһ. трактордары, 111 тыһ. бурдук хомуйар комбайннары, 259 тыһ. тиэйэр таһар уонна туспа аналлаах автомобиллары, элбэх атын массыыналары ылбыта. 760 тыһ. гектар сиригэр [illegible] уонна 690 тыһ. гектар [illegible] сирдэр [illegible] таһаарылыннылар.

Биһиги түүнү үрдэтии [illegible] норуотэ [illegible] буолар суоттарыгар ылыллар. 1978 сылга биһиги тыабыт хаһаайыстыбата 70 мил. тонна—ити иннинээҕи сыллардааҕар 2 мил. тоннанан элбэх—туоралары ылбыта.

Дьоҕурдаах учуонайдар селекция киллэрэр. [illegible] биһиги туорахтаах культуралар 40-тан таһса үрдүк үүнүүнү биэрэр сорттара, элбэх атын үүннэриилэр уон бастаан үүннэриллибиттэрэ.

Хонуулар уонна фермалар маастардара партия ыҥырыытыгар [illegible] киһилэр.

ССТА.

Партия ыҥырыытын дьыаланан өйүөҕүҥ!

Оройуон үлэһиттэрэ ССКП КК ССРС бары быыбардааччыларыгар, гражданнарыгар Ыҥырыытын сүгүкэн өрө көтөҕүллүүнэн көрүстүлэр

Ситиһии чиҥэтиллиэ

Советскай Союз бары быыбардааччыларыгар, гражданнарыгар ССКП КК Ыҥырыытын биһиги промкомбинаппыт коллектива сүҥкэн өрө көтөҕүллүүнэн, биһирэбиллиинэн көрүстэ.

ССРС Верховнай Советын быыбара—дойду олоҕор дьоһун суолталаах событие. Пятилетка төрдүс сылын быыбары үлэнэн бэлэхтэрдээх көрсөргө тэриибит хамсааһыҥҥа кыттан саҕалаатыбыт. Столлар пай сыах аасыыт ыйга трельяжтары, оронноору, кэпсэлэрийиэ остуоллары оҥоруута, ССКП райкомун саҥа административнай дьиэтигэр анаан сааккастары толоруута үлэлээтэ. Бастакы ый түмүгүнэн 20 тыһыынча солкуобайдаах былааны 2.9 тыһ. солкуобайынан куоһарда, ол иһигэр биһиги бригадабыт соруда5ын 5 бырыһыанынан аһарда. Бу тэтими намтаппакка соруктанабыт.

ССКП КК үлэ оҥорон таһаарыытын, кольүүһүн уонна хаачыстыбатын үрдэтэр иһин дьаныардаах-тык охсуһууга, уопсай дьыала иһин хардарыта эрдэбиллээх буолууну уонна эппиэтинэһи үрдэтиигэ, коллективизмҥа уонна табаарыстыы буолууга ыҥырыытын болҕомто киниэр ылан туран, бу тэтими өссө эбэргэ, оҥорор бородууксуйабыт хаачыстыбатын салгыы тупсарарга бары күүспүтүн ууруохпут.

Т. ОРТОЮКОВА,
маляр.

ССРС бары быыбардааччыларыгар, гражданнарыгар ССКП Киин Комитетын Ыҥырыытын биһиги, Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдааҕы отделениетын рабочайдара, инженернэй-техническэй үлэһиттэрэ, сулууспалаахтара, истиҥ биһирэбиллиинэн, улахан астыныынан көрүстүбүт.

Ыҥырыыга ССРС Верховнай Советтарга ааспыт быыбар кэмпэниятын кэмигэ биһиги дойдубут олоҕор тахсыбыт сүҥкэн уларыйыылары көрдөрүллүүнүү-лэр, хаһаайыстыбаннай уонна культурнай тутуу тирээн турар соруктара ыйыллыбыттар. «Норуот депутаттара, кини олоҕун уйгутун туһугар кыһамньы — Коммунистическай партия үлэтин сүрүн хаһыската»,—диэн Ыҥырыыга этиллибитэ биһигини, бороҕутуй үлэһит дьону, өссө тоҕута астыннарда.

ССРС Верховнай Советын быыбарыгар коммунистар уонна партията суохтар блоктарын достойнай кандидаттарын иһин куоластарбын бары, биир киһи курдук, биэрэргэ, онон партия уонна норуот суа-ходылыбат сомоҕолоһууларын, советскай демократия өрөгөйдөөһүнүн дьылаҕа көрдөрөргө дьулуһан, отделение үлэһит дьоно бу күннэргэ быыбар иниэҕин политическай уонна үлэҕэ өрө көтөҕүллүү бы-һыытыгар-майгытыгар олороллор.

Билларин курдук, биһиги отделениебыт сыла түмүгүнэн социалистическай

Сэмэй кылааппын киллэрсиэм

куоталаһыыга оройуоҥҥа бастаата, сельсоветпыт ымпэ бастыҥ үлэлээҕинэн билиннэ. Түс бэйэм итинээхэ сэмэй кылааппын киллэрсибиппиттэн үөрэбин. Ол курдук, алтыс сылын капитальнай өрөмүөнэ суох үлэлэтэр ДТ-75 тракторбынан ааспыт сылга 2391 эталоннай гектары оҥорон совхоз рекордун т-псардым, былааммын 149,5 бырыһыан толордум, 12,5 тонна уматыгы кэмчиллэтим. Сайын тракторбын бульдозер быһыытынан оҕуруоххо хотон өрөмүөнүгэр үлэлэппитим, кыһыныц, үгэс курдук, от тиэйиитигэр сылдьабын.

Быыбар хампаанньата уоскаппит бүттүүн норуот өрө к төҕүллүүтүгэр кыттаммын, ааспыт сылга ылбыт тэтиммин ыһыктыбакка, техникабы мүккүтүүр кольүүстээхтик туһанарга уонна кулун тутар 4 күнүн—ССРС Верховнай Советтарга быыбар күнүн—көрсө 400-тэн итэҕэһэ суох эталоннай гектарга тэҥнэһэр үлэни толорорго соруктанабын. Итиннэ буолуо ССКП КК бары быыбардааччыларга, гражданнарга Ыҥырыытыгар түс бэйэм дьыаланан эппиэтим.

П. АММОСОВ,
коммунистическай үлэ ударнига.

Снимокка: Субуруускай аатынан совхоз парткомун секретара Е. Е. Ефимов ССКП Киин Комитета ССрС бары быыбардааччыларыгар, гражданнарыгар Ыҥырыытын -тиэ сирин үлэһиттэригэр билиһиннэрэр.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

ССКП обкома, Саха АССР Министрдэрин Советэ, ПССУОС уонна ЫБСЛКС обкома республика предприятиеларын уонна тэрилтэлэрин 1978 сылга социалистическай куоталаһыыларын түмүктэрин көрдүлэр.

Хаһаайыстыбалар бастакы бөлөхтөрүгэр социалис-

Эриликтэр— куоталаһыы кыайыылаахтара

тическай куоталаһыы биһиги кыайыылааҕынан оройуоммут Эрилик Эристиин аатынан совхоһа ааттанна. Киниэхэ ССКП обкомун, республика Министрдэрин Советын, ПССУОС уонна ЫБСЛКС обкомун көһөрүллэ сылдьар Кыһыл Знамята туттарылла, харчынан бириэмийэ бэрилиннэ. Куоталаһыы кыайыылааҕа совхоз республикатааҕы Бочуот дуоскатыгар таһаарылла.

БЫЫБАРЫ КӨРСӨ

НОРУОТ ЧУЛУУЛАРЫ ААТТЫЫР

Ээр ырыаһыт Анегина Егоровна Ильина-Дмитриева (снимокка) аата биһиги республикабытыгар киэҥник биллэр. Кини П. И. Чайковскай аатынан Москватааҕы консерваторияны ситиһиилээхтик бүтэрбитэ уонна Саха государственнай музыкальнай театрыгар үлэлээн, ыллаабыт ырыаларын иһигэр көрөөччүлэр истин биһирэбиллэрин, таптылларын ылла.

Нуучча классиката операларын образтарын айбытын итиэннэ национальнай автордар айыылары айымньыларын толоруулары иһин киниэхэ РСФСР үтүөлээх артистката бочуоттаах аата иҥэриллибитэ, РСФСР М. Глинка аатынан Государственнай бириэмийэтэ анаммыта.

Сотору5уааҕыта артистка ССРС Верховнай Советыгар депутакка кандидатынан туруоруллан регистрацияланна.

В. Яковлев фотота.
ССТА фотохрониката.

ЫЙЫЫ-КЭРДИИ БЭРИЛИННЭ

Участоктардааҕы быыбар комиссияларын председателлэрин уонна комиссиялар секретардарын биир күннээх семинардара ыытылынна. Семинарга быыбар тэрээһин-техническэй дьаһалларыгар, быыбары көрсө политическай-массабай үлэҕэ ыйыылар-кэрдиилэр бэриллиннилэр, лекциялар ааҕыллыннылар.

П. ВАСИЛЬЕВ.

БИИР САНААНАН ӨЙӨӨҺҮН

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр).

генеральнай директорыгар тиийэ үүннэ, ити кэмигэ Аҕа дойду массыына оҥоһуутугар уонна кини технологическай сэбиллэниитигэр эбэҕэн оҥордо. 1975 сылтан таб. Рыжков Н. И.—тяжелай уонна транспортнай массыына оҥоһуутун министрин бастакы солбуйааччы, оттон 1979 сыл тохсунньутуттан ыла—ССРС Госпланын Председателин Бастакы солбуйааччы.

Биһиги, Красноярскайдааҕы быыбардыыр уокуругка быыбар кинигэҕи сүбэ мунньах кыттыылаахтара, табаарыс Рыжков Николай Иванович ССРС Верховнай Советыгар биһиги достойнай представителбит буолуо диэн бигэ эрэлбитин этэбит.

Быыбар инниниэҕи уокуруктааҕы сүбэ мунньах табаарыс Рыжков Николай Ивановиһы ССРС Верховнай Советын Национальностарын Советын быыбарыгар 18 №-дээх Красноярскайдааҕы быыбардыыр уокуругка бэйэтин кандидатынан ааҕар.

Биһиги уокуругпут бары быыбардааччыларыгар быыбар күнүгэр быыбардыыр урнаоларга бары 6 ир киһи курдук, кэлэ-лэригэр уонна коммунистар, партията суохтар блоктарын кандидата табаарыс Рыжков Николай Иванович иһин куолас-тарын биэрэллэригэр ыҥырабыт.

Күндү табаарыстар! ССРС Верховнай Советын быыбарын күнүн 1979 сыл былааннарын, социалистическай эбэһээтэлистибэлэрин уонна пятилетканы бүтүннүүтүн толоруугуга үлэҕэ саҥа ситиһиилэринэн бэлиэтиэҕиҥ!

Туругурдун Советскай Союз Коммунистическай партията—коммунизмы туттуга биһиги бары кыайыыларбытын көҕүлээччи уонна тэрийээччи!

● *ССКП райкомугар*

Фольклор фестивала ыытыллар

Норуот тылынан уус-уран айымньытын национальнай үгэстэрин салгыы сайыннарар, ССКП обкомун бюротун «Самодеятельнай уус-уран айымньыны салгыы сайыннарар дьаһаллар тустарынан», Саха АССР Министрдэрин Советын «ССКП XXV съеһин ууураахтарыттан үөскээн тахсар республика клубнай учреждениеларын үлэлэрин тупсарар туһунан уонна оҕу тупсарар дьаһаллар тустарынан» уураахтарын олоххо киллэрэр иниигтэн итиэннэ Саха АССР Культуратын министерствотын, ПССУОС презадиумун уонна ЫБСЛКС обкомун «Фольклор республикатааҕы II фестивалын ыытар туһунан» ууураахтарыгар олоҕуран, ССКП райкомун бюрота 1979 сыл олунньу—от ыйдарыгар фольклор оройуоннааҕы II фестивалын ыытар туһунан уураах ылынна уонна фестиваль туһунан балаһыанньаны бигэргэттэ.

Партийнай тэрилтэлэр, профсоюз рабочкомнара, сельскэй Культура дьиэлэрин директордара, маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэр, агитзоналар начальниктара олугуһу ый иһинээ, туһааннаах тэрилтэлэри кытыннаран туран, фольклор фестивалын бэлэмнээһиҥҥэ уонна ыытыыга тэрийэр комиссиялары тэриилэригэр эбээһинэстээннэ.

Бюро фестиваль кэмигэр уус-уран самодеятельность салгыы сайдыытыгар, коллективтар уонна биирдиилээн толорооччулар репертуардарын норуот тылынан уус-уран айымньытын бастыҥ холобурдарынан байытыга туһаайыллыбыт дьаһаллары бэлиэтээн олоххо киллэрэргэ быһаарда.

Агитатордарга, политинформатордарга көмө

СОВХОЗТАР СҮӨҺҮ ИИТИИТИГЭР 1979 СЫЛ ОЛУННЬУ 1 КҮНҮНЭЭҔИ

Совхозтар	Эт оҥоһуута (центнер) тыыннаах ыйааһынынан: Ыйааллыбыт былаан	Туолла	%	1978 с. ±	Үүт ыанным ыама (центнер): Ыйааллыбыт былаан	Туолла	%	1978 с. ±	Биир фуражнай ынахтан ыама (кг): Ыйааллыбыт былаан	Туолла	1978 с. ±	Үүтү государствоҕа атыылааһын (центнер): Ыйааллыбыт былаан	Туолла	%	1978 с. ±	Эти государствоҕа атыылааһын (центнер): Ыйааллыбыт былаан	Туолла	%	1978 с. ±
К. Маркс	1170	989	84,5	—66	1120	646	57,7	—470	40	25	—20	1060	549	51,8	—423	1230	950	77,2	—109
Субуруускай	580	1055	181,9	—	470	229	48,7	—	33	19	—	410	163	39,7	—119	580	500	86,2	—244
Э. Эристиин	990	174	17,6	—931	1050	700	66,7	—435	50	35	—25	1010	427	42,3	—474	990	109	11,0	—972
„Чурапча"	400	718	179,5	—	560	149	26,6	—	33	9	—	520	99	19,0	—77	400	543	135,7	+100
Ор. үрдүнэн	2740	2936	107,1	—417	3200	1724	53,9	—1196	40	23	—18	3000	1238	41,3	—1093	3200	2102	65,7	—1225

СОВХОЗ ЭКОНОМИКАТЫН ӨРӨ КӨТӨҔҮӨХХЭ

Иллэрээ күн Субуруускай аатынан совхоз производствотын бастыҥнара бэйэлэрин слеттарыгар түмүстүлэр.

Слекка совхоз 1978 сыллааҕы үлэтин түмүктэрин уонна пятилетка төрдүс сылыгар соруктарын туһунан директор таб. А. В. Ефремов дакылаата дьүүллэһиллиннэ.

Совхоз 1978 сылга экономическай түмүктэрэ киһини хайа да өттүнэн үөрдүбэттэр, үлэ үгүс салааларыгар итэҕэстэр улахаттар диэн этэргэ тиийиллэр. Совхоз сыл түмүгүнэн 827 тыһ. 845 солк. ночооттоох таҕыста. Ити былааҥҥа көрүллүбүттээҕэр 117 тыһ. солк. элбэх.

Биирдии үлэ салааларынан ылыттахха, алгардас үүттэн 262 тыһ. солк., ынах сүөһү этиттэн 22 тыһ. солк., оҕуруот аһын уонна хортуоппуйу үүннэриититтэн 18 тыһ. солк. ночоот таһаарылынна. Барыс тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын сыччах биир эрэ көрүҥэр—сылгы этин государствоҕа туттарыыттан киллэрилиннэ. Онон уопсай түмүккэ бородууксуйаны атылаһыыттан 326 тыһ. 771 солк. ночоонно тэбилиннэ.

Бу сүрүн биричиинэтэ—тыа хаһаайыстыбатын ханнык баҕарар бородууксуйатын оҥорууга туттуллубут харчы, матырыйаал, аһылык кэдьүүһэ биэриитэ намыһаҕа.

Итини маннык биир холобуртан даҕаны көрүөххэ сөп. Совхоз 1978 сыллааҕы производственнай-финансовай былаанын быһыытынан, ынах сүөһүттэн 315 тонна привеһи ылаарга 696 тыһ. солк. харчыс, аһылык, о. д. а. ороскуоттуохтааҕа көрүллүбүтэ. Дьиҥнээр, 747 тыһ. солк. ороскуот таһаарылынна, баара-суоҕа 218 тонна привес ылылынна. Ити аата, көрүллүбүт үбү 51 тыһ. солк. аһара ороскуоттаабыт үрдүнэн 97 тонна привес ситэ ылыллыбата.

Бородууксуйа себестоимоһа маннык үрдээһиниттэн, оҥоһуллубут бородууксуйа таһаарылыыбыт ороскуоту саппатыттан хаһаайыстыба ночооно барыта улаатар. Сүрүн бородууксуйаларга себестоимость, холобур, центнер үүккэ 5 солк. 57 харчынан, центнер привеска 113 солк. 95 харчынан былааҥҥа көрүллүбүттээҕэр ыраатылынна. Сиртэн үүнүү намыһаҕыттан уонна ыһыыны көрүү-харайыы мөлтөҕүттэн хортуоппуй себестоимоһа түөрт тогуттэн ордук үрдээтэ.

Совхозка ис кыахтар кыайан туһаныллыбаттар, хаһаайыстыбаннайа суох быһыы, ыһыы-тоҕуу салҕанан таһаарылынна. Маныаха тохтоотоххо, бастатан, ынах сүөһүттэн төрүөҕү ылыы намыһах. Бу дьыл тохсунньу 1 күнүгэр баар ынах уонна тиҥэһэ сүөһүттэн аҥарыттан ордуга төрүөҕү да, үүтү да биэрбэтэ. Ити аата, былааҥҥа көрүллүбүттээҕэр 309 тыһ. солк. үүт уонна эт ситэ ылыллыбата. Иккиһинэн, сүөһү туһата суох өлүүтэ улахан. Итинтэн ааспыт сылга 125 тыһ. солк. бородууксуйа сүтэрилиннэ. Салгыы үүт уонна эт хаачыстыбатын мөлтөҕүн, үүт сыатын бырыһыанын намыһаҕын, үүтү ньирэйгэ ордук иһэрдиини, үүт буоргу буолуутун, о. д. а. итэҕэстэри ыйыахха сөп.

Совхоз 1978 сылга былааны эт оҥоһуутугар, үүт валовой ылыытыгар, биир фуражнай ынахтан ыаһыныга, государствоҕа эти, үүтү атылааһыныгар толорбото, 1977 сыллааҕар аҕыйах ынах төрөөтө, элбэх ынах сүөһү туһата суох өллө, ынаҕы искусственнай сиэмэлээһин аччатылынна.

Иллэрээ сыллааҕар инники диэки сыҕарыйыы, арай үүт валовой ылыытыгар, биир фуражнай ынахтан ыаһыныга уонна ньирэй өлүүтүн аччатыыга баар буолла.

КӨСТӨРҮН курдук, үлэ түмүгэ адьас мөлтөх. Онон хаһаайыстыба производствотын бастыҥнара бэйэлэрин слеттарыгар хаалыыттан тахсар туһугар дьиҥ кыһаллан, саналарын холбоон сүбэлэстилэр.

Слет трибунатыттан совхоһу хаалыыттан таһаарыыга экономическай үлэ маннык сүрүн соруктара ыйылыннылар:

— сүөһү аһылыгын, уматыгы, матырыйаалы, сыыһаны кэмчилээн, үрдүк кэдьүүстээхтик туһанан, аһара ороскуоттааһыны, ыһыы-тоҕуу, буорту оҥоруу иһин эппиэтинэһи хаһаайыстабар да үрдэтэн туран, оҥорон таһаарар бородууксуйаны биир тэҥник үүннэрии;

— ис-хаһаайыстыбаннай ахсааны олохтооһуҥҥа баар итэҕэстэри туоратан, кооҕуллээһин саҥа тупсаҕай көрүҥнэрин киллэрии, бары салайааччылары уонна специалистары өйүөхэ активнайдык кыттыһыннаран, киһилэр оруолларын үрдэтэн, ис-хаһаайыстыбаннай ахсаан совхоз сүрүн салаа үлэлэригэр толору киириитин ситиһии;

— үлэ оҥорумтуотун үрдэтии, бородууксуйаны ылбаатыннарин иһин материальнай кооҕуллээһини үрдэтэр туһугар үлэ төлөбүрдэрин саҥалыы олохтооһун, өйүөхэ ойдотор үлэни киэҥник ытыы.

Дьыалалары кэнниэргэ слет кыттыылаахтара бүттүүн кыһаналларын тыл этииллэртэн да итэҕэйиэххэ сөп.

— Маннык балаһыанньаҕа,—диэтэ малтаччы М. А. Иванов, Хатылы отделениетын сайыл иитэр фермалын звеньевойа,—биһиги коллективпыт пятилеткатааҕы былаанын балтараа бүк толорорго соруктанар уонна бары рабочайдары үрдүк таһаарыылаахтык үлэлииргэ ыҥырар.

— Мин ааспыт сылга хас биирдии фуражнай ынахпыттан 1828 кг үүтү ыабытым. Оттон быйыл 1910-нуу кг үрүҥ илгэни ыыларга эбэһээтэлистибэлээн туран, эдэр үлэһиттэри кэҕүтүһэн, кохтооктук үлэлииргэ ыҥырабын!—диэтэ Соловьев отделениетын «Юность» комсомольскай-ыччат фермалын ыанньыксыта Татьяна Николаева.

— Былырыын ДТ-75 тракторынан 1737 эталоннай гектары оҥорон, совхоз чемпион тракторниһын аатын сүктүм. Бу үүммүт сылга 2000 эталоннай гектары оҥорорго саҥа үрдүк соругу туруорунабын,—диэн этэ Болтоого отделениетын эдэр механизатора Дмитрий Кладкин.

Хатылы отделениетын тепличнэй хаһаайыстыбатын сэбиэдиссэйэ, эдэр үлэһит Мария Собакина мустубут дьоҥҥо салайар коллектива быйыл 15 тонна оннугар 18 тонна оҕурсуну үүннэрэргэ эбэһээтэлистибэ ылыынарын иһитиннэрдэ.

Оттон Соловьев отделениетын «Сардаана» фермалын старшай ыанньыксыта А. Л. Сергеева этиитэ ордук сүдүргү буолла: «Кыстык кыһааннаҕын, эбии аһылык суоҕун үрдүнэн, элбэх үүтү ыахха, сүөһүнү сүтүгэ суох сыл таһаарыахха!»—диэн.

Кэпсэтии, сүбэлэһии уратыы сытыытык барда. Ол сүппэ, киинэ—хаһаайыстыбаны хаалыыттан таһаарыы.

Слет үлэтигэр ССКП райкомун бастакы секретара таб. П. П. Листиков кыттыыны ылла уонна киэҥ этиини оҥордо.

Түмүккэ, 1978 сыллааҕы социалистическай куоталаһыы кыайыылаахтарыгар анаҕар аннылыныллар, чемпионскай лиэнтэлэр кэтэрдилиннилэр.

Слет кыттыылаахтара совхоз коллективын 1979 сылга социалистическай эбэһээтэлистибэтин биир саҥанан ылыннылар.

С. ДАНИЛОВ,
хаһыат аналл. корр.

СНИМОККА (уҥаттан хаҥас): слет кыттыылаахтара—совхоз чулуу үлэһиттэрэ механизатор Д. Ф. Кладкин, ынах малтаччыта М. А. Иванов, сылгыһыттар Н. Е. Дорогунов, Ф. Д. Кропников уонна рабочком председателэ С. С. Смирникова.

ТӨРӨӨБҮТ ДОЙДУ УСТУН

САҤАНЫ АЙААЧЧЫЛАР КЫЛААТТАРА

Усть-Илимскэйдээҕи В. И. Ленин аатынан свинцово-цинк комбинатыгар итии энергиятыгар наадыйыы сүрүн металлургическай агрегаттар итиилэрин туһаныынан толоруллар. Предприятие билигин ыаллыы теплоцентралтан үс тогул аҕыйах итиини ылар. Комбинакка алгардас чааска уон оннааҕы чугаһаһар паары үөскэтэр утилизатор-котел сыл бүтүөр диэри 3 тыһ. онна таас чоҕу кэмчилиир кыаҕы биэрэр. Коллектив энергетическэй ресурсалары кэмчилээһиниэ атын да дьаһаллар комплекстарын олохтоото. Предприятие үлэһиттэрэ, ССКП КК Советскай Союз бары бысабардааччыларыгар, граждааннарыгар ыҥырыытыгар болҕомтону туһаайбытын курдук, дойду металга наадыйыытын толору хааччыйарга, барыаны-бары кэмчилииргэ дьулуһар.

ҮЛЭ ОҤОРУМТУОТА ҮРДҮҮР

Вольскай куоракка (Саратовскай уобалас) баар «Металлист» заводка ыстааллы уһаарыыга үлэ оҥорумтуота 10 тыһ. тоннанан улаатыаҕа. Маныа электричествоннан уһаарар икки оһох уонна термоорунной сыах үлэҕэ киирдилэр. Производство сэбилэммит оборудованиеларa үлэ оҥорумтуотун икки төгүл үрдэтээхтэрэ. Предприятиены кытта Вольскайга саҥа микрорайону—«Северный» тутары модьуйар, онно тыһыынчанан массынан оҥорооччулар олорор дьиэлэри ылыахтара.

ДАЛЬНАЙ ВОСТОК СЭЛИЭННЬЭЛЭРИГЭР

Хабаровскай тулатыгар электричествоны биэрии тыа сиринээҕи линияларын тутуу саҕаланна. Ити линия государственнай энергосистематтан тогу Дружба сэлиэнньэҕэ тутуллар Дальнай Востокка саамай бөдөҥ сүөһү иитэр комплекска тиэрдиэҕэ. Тутааччылар билигин 2000 кэриҥэ километр уһуннаах линияны тарда сылдьаллар. Корякскай автономнай уокуругун табаны иитэр совхозтара уонна Камчатка оҕуруот аһын үүннэрэр хаһаайыстыбалара, Приамурье кырыс сирин совхозтара уонна сүөһү иитэр комплекстара, Приморскай кыраай риһин үүннэрэр хаһаайыстыбалара уонна Сахалин кооперативнай системалара энергиянан эрэллээхтик хааччыллыахтара. Онон 300-чэкэ бытархай электростанциялар наадата суох буолуохтара.

ССТА.

Биһиэхэ ЭППИЭТТИИЛЛЭР

«Эһигини хайдах хааччыйалларый?» диэн рубрикаҕа анныннан бэчээттэммит П. Оконешников «ПЕКАРНЯ ХАҺАН ҮЛЭЛИЭЙ?» диэн тобоһоох (хаһыат 1979 сыл 8 №-ра) корреспонденциятыгар райпо бырабылыанньатын председателэ таб. Семенов Н. А. уонна «Чурапчы» совхоз рабочкомун председателэ таб. Вашиев Б. П. эппиэттэрэ редакцияҕа киирдилэр.

Олорго эргиэн Кытаанахтааҕы предприятиетын директора таб. Потапов Н. В. информацията райпо бырабылыанньатын итиэннэ кини отчуота «Чурапчы» совхоз парткомун муньньахтарыгар истилиннэ, пекарня эһоҕо оромуонунэн, сотору кэминэн үлэлиэ диэн биллэрдилэр.

КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Ынах төрөөтө 1978 с.	Ынах төрөөтө 1979 с.	Ынах сүөһү өлүүтэ 1978 с.	Ынах сүөһү өлүүтэ 1979 с.	Ол иһигэр ньирэй 1978с.	Ол иһигэр ньирэй 1979 с.	Ынаҕы иск. сиэмэлээһин График	Ынаҕы иск. сиэмэлээһин Туолла
233	156	5	36	1	3	65	—
—	59	—	30	—	4	25	—
221	115	9	20	—	—	50	—
—	72	—	13	—	—	36	—
722	402	55	99	19	7	176	—

Государственнай статистика оройуоннааҕы инспектурата.

● Оскуола олоҕо

Спорт тэрээһинэ активноһы эрэйэр

Үөрэнээччилэри эт-хаан өттүнэн сайыннарыыга улахан болҕомто ууруллар билиҥҥи кэмигэр оскуолаларга спортивнай секциялары үлэлэтии, физкультура уруоктарын кэдьүүстээхтик ытыы, күрэхтэһиилэр тэрээһиннэригэр активнайдык кыттыы оскуолалар администрацияларын, норуот үөрэҕириитин бары үлэһиттэрин иниилэригэр бочуумнаах соруктара буолар.

Бу өттүнэн биһиги оройуоммут оскуолаларыгар барыта үчүгэй, көрдөбүлгэ эппиэттиир буолбатах. Холобур, үөрэнээччилэр комплекснай спартакиадаларыгар сорох оскуолалар кыттыбаттар. Ааспыт сылга итинник чахчылар Амма, Хайахсыт уонна Кытаанах орто оскуолаларын өттүлэриттэн таһаарылыыбыттара. Итинник, ардыгар, совхозтар транспорунан хааччыйан биэрбэттэрэ төһө да болҕомтоҕо ылыллыбытын иһин, туһааннаах оскуола салайааччыларыттан эппиэтинэс толоруллубата сатаммат. Спортивнай секциялар да сир ахсын эрэ дэхси үлэлиир буолбатахтар, физруктар уруоктарын хааччыстыбатыгар кэрэйиилэр эмиэ бааллар.

Соторутааҕыта оройуоннааҕы үөрэх салаатын инспекторскай бирикээдэтэ спортивнай-массовай үлэ Сылан орто оскуолатыгар туругун бэрэбиэркэлээтэ.

Оскуолаҕа физрук Д. Г. Давыдов салалтатынан аҕыс спортивнай секция үлэлиир. Балары учууталлар Л. И. Слепцова, И. И. Дьячковскай, Е. И. Яковлев уо. д. а. балачча үчүгэйдик салайаллар. Үөрэх дьыла саҕаланыаҕыттан секцияларга былаан быһыытынан уонтан тахсалыы занятие ытыллыбыт. Оскуола иһинэн сахымакка, остуол тенниһигэр, вуучча дуобатыгар, баскетболга күрэхтэһиилэр кохтоохтук барбыттар, оҕолор кросска кыттыбыттар. Сүүмэрдэммит хамаанда ыаллыы Кытаанах орто оскуолатыгар тэнийэ спорт хас да көрүҥнэригэр табаарыстыы көрсүспүт.

Спорду пропагандалааһыныга бу оскуолаҕа хаһыс да сылын биир суол кэрэхсэбиллээх үлэ ытыллар. Оскуола үрдүкү кылаастарын үөрэнээччилэрэ, чуолаан, оҥуһу бүтэрээччилэр, спорт биирдиилээн көрүҥнэринэн матырыйаал хомуйан, ойуулаан, суруйан, тус-туспа тэгэлээр оскуолаҕа бэлэх хааллараллар. Билигин уопсайа спорт 13 көрүҥэр итинник альбомнар бааллар.

Биһиги оскуолаларбытыгар спортивнай инвентарь аҕыйыы мөлтөх. Холобур, Амма оскуолатыгар. Оттон Сылааҥҥа бу өттүнэн үчүгэй курдук эрээри, хайыһаардарын уурар миэстэлэрэ суох эбит.

Биллэрин курдук, оҕо саамай сүүрэр-көтөр, хамсаныыга наадыйар кэмин IV—VIII кылаастарга үөрэнэр сыллара буолаллар. Дьэ ол иһин физруктар ити үөрэнээччилэри спортивнай секцияҕа хаба сатыыахтаахтар. Сылан оскуолатыгар орто саастаах 107 оҕо секцияларга дьарыктаналлар. Ити аҕыйах. Маннык итэҕэстэр атын оскуолаларга эмиэ бааллар.

Москваҕа буолар Олимпийскай оонньууларынан сибээстээн стадионнары, спортивнай площадкалары бэйэ күүһүнэн тутууну көрүү ытыллар. Көрүүнү оскуола директорын бирикээһинэн тэриллибит комиссия ытар уонна түмүгүн үөрэх оройуоннааҕы салаатыгар түһэрэр. Сылан оскуолатыгар бу өттүнэн үчүгэй—стадионнаах, площадкалаах. Онон педколлектив болҕомтотун күүһүрдэр буоллаҕына, физкультурнай-спортивнай үлэни өссө тупсаран кыахтар толору бааллар.

П. СПИРИДОНОВ,
РОНО инспектора.

Чаҕыл уоттар

Ыччат көҕүн күүркэттэ

Бахсытааҕы кини агитпаб бөһөлөөх ыччаттарга «Чэйиҥ эрэ, кыргыттар», «Чэйиҥ эрэ, уолаттар» диэн конкурстары тэрийэн ыытта. Ол түмүгэр дьон олорор сиригэр үлэҕэ ыччаттар активностара биллэрдик үрдээтэ.

Сельсовет исполкома ити дьаһалы ылтарга анаммыт комиссияны тэрийбитэ, конкурс усулуобуйатын бигэргэтиллибитэ. Бэлэмнэнии үлэтэ кэхтээтин барбыттарын түмүгэр ордук «Чэйиҥ эрэ, кыргыттар» конкурс тэрээһиннээхтик ыытылынна.

Бу конкурска нэһилиэк агитпоспалара барыта ыытыллыбыттар. Эпиэттээх уонна тыыннаахтар кырыахтаһыыларга түмүктэрэ биирдии өскөнөн, эгил-тэгил эрэйсиэни быһаарылыннылар. Кыһыны кэрэлэтэр коруттарыннаа аһы астааһын, оҕону сууйааһын, модэ, прическа конкурстара, гимнастическай упражнениелар буоллулар. Кэрээчүйэр айарыы, кырдьаҕастыын манньыы күрэхтэһиилэрэ нэһилиэк да ыытарга баҕаларын эттилэр.

«Чэйиҥ эрэ, уолаттар» конкурска биир агитпоон кыттыыта. Конкурс бэлэһиннэрэтин быһаарытынан. Культура дьиэтигэр киинэ 8 чаастан күрэхтэһии ыытылынна. «Сэрэмэ» агитпоона толору састаабынан кыттыыта. «Тэлемоор» спортивнай бараабы кэйинэр күрэхтэһиитэн үһүлүннулар. Манна ордук винторыба, автоматы үрэйин, хомуйуу, марштапай ыраахары таларыу баһаарыгыаллар.

Бу конкурстары агитпоона үлэтин сэргэхситэр биир суол саҥа көрүҥ быһыытынан сыаналанабыт.

П. ЕФИМОВ,
күрэхтэһии ыстаабынай судьуйата.

Сахалыы ырыа дьиэрэйэр

МЫРЫЛА. Киин агитпаб (начальнигы Н. Д. Дьячковскай) тэрийиитинэн оройуоннааҕы фольклор фестивалыгар бэлэмнэнииннэн сибээстээн, агитпоналарынан концерга конкурс тэрийиллэ.

Биис агитпоналартан концерга барыта 170-тэн тахса киһи, ол иһигэр ыстык кырдьаҕастарыттан, эдэр ыччаттарыгар тиийэ, кыттыылылар. Ити түмүгэр сорох саҥа талааннар көһүннүлэр.

Кырдьаҕастартан 87 саастаах үлэ, сэрии ветерана Константин Лукич Федоров олонхото, Николай Дьячковскай байэтин туруоруутугар «Волна мунныныта» диэн сценката, сорох ыччаттар, ветеран Николай Федоров аахпыт «Бырыбыт кинини быһыардым барыаҕырга хоһооно, Василий Бывагаев, Полина Кузьмина, Елена Сергеева, Дарья Монастырева, Филипп Собакин, Михаил Николаев ырыалара, о. д. а. инэрэ үрдүк сыанабылы ылтылар.

Үс коддьиэ устата барбыт кэпсэлэр түмүктэригэр «Сайарҕа» агитпоона (начальник Е. И. Федорова) бастакы миэстэни ылла.

Фольклор кэнсиэрыгар активнайдык кыттыбыттарга, бастыыг толорооччуларга ихэри наҕараадаларга туттарылылылар.

Аны кини агитпаб ССРС Верховнай Советыгар быыбарга көрө агитпооналар иитэ ырыаларыгар спортивнай күрэхтэһиилэри ыытарга былаанныллар.

В. ПОПОВ.

СЭРИИ ВЕТЕРАННАРЫГАР ДАСТАБЫРЫАННЬАЛАР

ССКП КК уонна ССРС Министрдэрин Советин 1978 сыл сэтинньи 10 күнүнээҕи «Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кыттыылаахтарын материальнай, олох дьиэҕэ өттүнэн усулуобуйаларын салгыы тупсарар дьаһаллар тустарынан» уурааҕыттан сиэттэрэн, Оборона уонна ис дьыала министерстволара, ССРС Государствотын куттал суох өттүгэр Комитетын органнара байыаннай баарытыктара дастабырыаннаары олоҕуран кинигэ чэпчэтиилэр коруҕуннулар.

«Бирэмэннэй дастабырыаннар» киэҥ гражданнарга сэрии уонна Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кыттыылаахтара, ону таһынан Ил» дойду көмүскэлин бойобуой түгэннэригэр быһаччы кыттыбыт ыйыллыбыт атын да дьон оройуоннааҕы байыаннай комиссариакка сүбүөтэттэн уонна саастыыларыттан ураты күн-ээргэ сарсыарда 9 чаастан киэһэ 7 чааска диэри кэлиэхтээхтэр. Онуоха манных докумуоннар кэрдьэлэр:

— байыаннай билиэттэр уонна красноармейскай книжкалар;

— Советскай Армия уонна Муоратааҕы-Байыаннай Флот Киин государственнай архивтарыттан ыспыраапкалар;

— Оборона министерствотын Киин архивыттан ыспыраапкалар;

— Киин муоратааҕы-байыаннай архивтан ыспыраапкалар;

— Байыаннай-медицинскэй музейтан эбэтэр фронтка ылыллыбыт бааһырыы, контузия, ону таһынан фронтка сылдьан ыарыыны тутуллубат ыспыраапкалар.

Байыаннай сулууспалаахтар сэрииэлэрин армия дастабыгар сулууспалаабыттарын бигэргэтэр докумуоннарынан буолаллар:

— Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии партизаннарын дастабырыаннаата;

— Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кэмигэр партизанскай хамсааһын штабтарыттан эбэтэр ССКП уобаластардааҕы уонна кыраайдардааҕы комитеттарын, ону таһынан союзнай республикалар Компартияларын Киин Комитеттарын партийнай архивтарыттан партизаннар сылдьыбыттарын туоһулуур ыспыраапкалар;

— «Албан Аат» орден кинигэчээлэрэ, «Аҕа дойдуну көмүскүүр сэрии партизаныгар», «Будапешты ылыы иһин», «Кенигсбергы ылыы иһин», «Венаны ылыы иһин», «Берлины ылыы иһин», «Белграды босхолооһун иһин», «Варшаваны босхолооһун иһин», «Праганы босхолооһун иһин» мэтээллэр дастабырыаннаалара.

Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кыттыылаахтарыгар олохтонууга чэпчэтиилэр уруут бэриллибит Аҕа дойдуну көмүскүүр сэрии инвалидын дастабырыаннатыгар тэҥнэри быһыытынан, «Бирэмэннэй дастабырыанна» Аҕа дойдуну көмүскүүр сэрии I уонна II группалаах инвалидтарыттан ураты Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кыттыылаахтарыгар барыларыгар бэриллэр.

В. ЛАПТЕВ,
оройуон байыаннай комиссара.

Манна аламаҕай сыһыаны көрсөҕүн

Одьуулу промтоварнай маҕаһыыннар кинигэлэрин, араас табаар атыылааһынчааны тарда турар эмиэ тупсарыыдык кэлээлэбитин кэрэһэтэ кэрэбүн. Манна илгиллэвов хаһаайкаларым устар, аламаҕай сыһыаннарым көрсөҕүн.

Маҕаһыынна иннэ сылын эргиэнэ ынан үөрэттээ Елена Николаевна Христофорова уонна Александра Егоровна Дьячковская үлэлииллэр. Кинилэр пятилетка ыспаппыт, ударнай сыллара 870 тыһ. 600 солк. сүүмэннэх табаары атыылаатылар 27 тыһ. 200 солк. сыарах, былааннарын 107,2 бырыһыан толордулар.

Быйыл бу коллектив 415 тыһ. солк. табаары атыылыырга социалистическай эбэхэтэлистэбэ ылынна. Ити былырыыҥҥы былааннаах 44 600 солк. ордук.

СНИМОККА (уҥаттан). маҕаһыын сэбиэдиссэйэ А. Е. Дьячковская уонна Е. Н Христофорова үлэлии тураллар.

П. Оконешников фотота.

Редакцияҕа сурук

ТОҔО МАННЫГЫЙ?

Марфа Андреева Муруу Тыымпытын маҕаһыыннар продавецтарыгар сыл буола иннэ. Кини атыылааһанчыларга куруубайдык сыһыаннаһар, маллар эдэһин тахсар, үлэ режимин тутуспат, хойутаан кэлэр.

Продавец суоҕар маҕаһыын остуоругар күүстэлын 6 йэтэ ордук сылдьан тэлбытынан аһыргыбар атыылыыр. Эргиэн быраабылалтар бу хайдах сөп түбэһэрэй?

Тов. Андреева атылааһааччыларга куруубайдык сыһыаннаһарын туһунан пааналанныа «Үөһүгүнэр уонна этиилэр книгэтигэр» иккиэ тэгүн суруйбутуттар. Туох да быһаарыта уурулубунна, дьаһал ылыллыбатах сылдьар. Ити туһунан райпо кадрга отделыгар тылынан этии эмиэ киирэн турар.

Иккиэ-үс үһүгүт тутары райпо администрациятын хаһыак да дьаһалы ылбатын дьиктиргиигии. Онтон үл ылан, продавец: «Суруйуҥ тоҕо баҕарар, райпоолар тахса сылдьыбыттар, ити ыһыгь суруйар кинигэҕитин аахпаттар»,— диэн этэр.

Партия уонна правительство нэһилиэнньэни хааччыйыыга туруорбут соруктарын, норуот олоҕун материальнай уонна культурнай таһымын үрдэтиитин программатын олохтуохтарын дьоһуннаах оруол оруолун бэрэлэр буолларына, биһиги тулар тутаах, аһылык-таҥас маҕаһыынын продавецтарын үлэлэрэ бочуоттаах ылыллыбатын хайдах сыаналыахха сөбүй?

Биһиги, эмиэ-үтүү үүһүгүү кинилэр дьиэрэ продавецтарга дьаһал ылыллыбат быһыыта салгыы барара тоһуллубат.

Г. МАКАРОВА.
Чурапчы с.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Клабсуки муорат этнографическай музейтэн сылдьааччылар Словацкай Моравия историятын, культуратын, үгэстэрин туһунан кэпсиир экспонаттары кэрээлээн көрөллөр.
ЧТК—ССТА фотота.

САҤА КИНОКАРТИНАЛАР

Олунньутааҕы экран

Бу ыйтан саҕалаан оройуоҥҥа 10 саҥа фильмнэр көрдөрүллүөхтэрэ.

... 30-с сылларлааҕы кэм. Уопчалаах Ильиа маачаҕа кэйэтитэн күрүтэр. Кини былаана судургу: маа уһаарааччыларын ыытта устан ирүс торҕуур олорор эбэлээх кэтэгэр тиийэн. Бу кырасий уончаан кутталлаах, мараҕан үлэҕэ сылдьар дьону кытта кэйлах дорордэсуутун туһунан «Сюда не залетали чайки» диэн («Мосфильм» студията) кинэт экраннаах хартыына кэрээлэбилэхтэн кэпсиир.

Кыһын олоҕор бойэтин баҕатин, дьоҕун көрдүүр. Оттон ону дуубата, саһаата ус-ырааҕ кэйэ көрдүүр буоллаҕына, кини көрдүүр, комичной, баҕар, олус кэпп, кэпторун да буолан кэстүөн сөп. Дьэ олордун ырыас дууһалаах, дьикти дьон түһүнэ— «Журавль в небе» диэн (эмиэ «Мосфильм») кинэт экраннаах наата.

«Краткие встречи на долгой войне» диэн фильм темата аата арыйар. Рустам уонна Гульмод биргэ үөрэнэллэр. Сэрии саҕаланар. Рустам байыаннай корреспондент, Гульмод истребитель-летчик буолаллар. Кинилэр сэрии кэмигэр кылгас-кылгастык үстэ эрэ көрсөн ааһаллар. Ол тыына барон ити көрсүһүүлэр хаһан даҕаны умнуллубаттар...

Гульмод оруола прототиптаах. Ол— таджикскай летчица О. Мухамеджанова. Оһон «Таджикфильм» студията айыллыбыт, кинэт экраннаах бу балладына кэпэ дьиктилээх хорсуу олорор аакыыт.

«Красная скрипка» диэн кинэт экраннаах, оттоох эстонскай киностудия режиссер, музыкант Эдуард Сырмус олоҕун сэһэргиир. Бу уратылаах киһи, чулуу революционер саҥа олохтоммут Советскай республика ыытыытынан Лондоҥҥа, Парижка, Будапешка, Берлиҥҥэ сылдьан ыытарбыт концерт-митиннэрин бэрттэлибэтэ.

Кыракый көрөөччүлэр куттарын киэнник көрэхсиэхтэр «Конек-Горбунок» диэн («Союзмультфильм») остуоруйа-фильм тутуу.

Чехословацкай «Всегда порядочные парни» диэн хартыына шофер уолаттар интирэһинэй, көрдөөх олохторун көрдөрөр.

«Светопад» диэн венгерскай фильм сааһыт Мартон Чорба буккуурдааҕ дьылҕатын арыйар. Бу дойду «Загадочное похищение» диэн дьиктэ мүччүргэннээх жанры сөбүлүүчччүлэрэ астыныахтара.

Аан дойдута баллабыт сценарист, кинорежиссер, киноартист Жак Тати саҥа үлэтэ «Парад» диэн. Кини французскай циркалы ыытарга баалбалилар. Манна Жак Тати бэйэтэ конферансье уонна хас да пантомиманы толорор.

Маны таһынан «Кочубей» («Ленфильм»), «Свадьба» («Мосфильм»), икки сериялаах «Чрезвычайное происшествие» (Довженко аатынан студия), «Тепло твоих рук» (Грузия фильм), о. д. а. хартыыналар көрдөрүллүөхтэрэ.

П. МАКСИМОВ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Быйыл олунньу 15 күнүгэр Моздок куоратын (Чечено-Ингушскай АССР) бульдозеристар уонна экскаваторщиктар 5 ыйдаах, автокран машинистарын (ыарахан хамсаттаалар) 2 ыйдаах курстарга аҕыллаллар.
Тэрийии баралаахтар, «Якутмелиоводстрой» трест Чурапчытааҕы ПМК-тыгар кэлэн кэпсэтиҥ.
АДМИНИСТРАЦИЯ.

БИҺИГИ АДДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-395, отделлар—21-495, уопсай — 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 усл. печ. лист. № ЗАКАЗА 17
ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапчы, ул. К. Маркса 12. Тираж 3068.